

X

Oppiaine	Liiketaloustiede, Laskentatoimi	Päivämäärä	31.7.2007
Tekijä(t)	Aino Kyytsönen	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	90
Otsikko	IFRS 3 -standardin vaikutus yritystostoprosessin eri vaiheisiin Toiminta-analyyttinen case-tutkimus		
Ohjaaja(t)	KTT Hannu Schadéwitz, KTK Tuula-Marja Vilja		

Tiivistelmä

Tutkielman tavoitteena on määrittää, mitä vaiheita yritystostoon liittyy ostajaosapuolen näkökulmasta katsottuna, sekä kuvata näistä vaiheista muodostuva ostoprosessi. Lisäksi tavoitteena oli analysoida, vaikuttaako IFRS 3 -standardi ostoprosessiin ja millaisia mahdolliset vaikutukset ovat.

Tutkimusta varten yritystostoprosessi jaettiin kolmeen osaan, jotka ovat esivaihe, ostovaihe ja jälkivaihe. Esivaiheeseen kuuluvat ne etsintä- ja seulontaprosessit, joiden tarkoituksena on löytää potentiaaliset ostokohteet. Kun kohde on identifioitu, siirrytään ostovaiheeseen, johon kuuluvat due diligence -tarkastus, ostokohteen arvonmääritys ja kauppaneuvottelut. Omistusoikeuden siirryttyä uudelle omistajalle alkaa jälkivaihe, jossa ostaja integroi kohdeyhtiön osaksi uutta kokonaisuutta. Prosessin taustalla vaikuttavat erilaiset ostomotiivit.

Yritystostoja koskee IFRS 3 -standardi Liiketoimintojen yhdistäminen. Standardissa määritellään se, miten hankittua varallisuutta käsitellään kaupan toteuttamisen jälkeen. Lähtökohtana on, että liiketoiminnat yhdistetään hankintahetkestä lähtien ja hankintamenomenetelmää noudattaen. Hankintamenomenetelmän mukaan ostajaosapuoli kohdistaa ostosta syntyneen hankintamenon kohdeyrityksen yksilöitävissä oleville varoille, veloille ja ehdollisille veloille kirjaamalla nämä erät taseeseen käypiin arvoihin. Huomion arvoista on, että käypiin arvoihin tulee kirjata myös sellaiset aineettomat hyödykkeet kuten asiakassuhteet ja tavaramerkit, joita ei ole aikaisemmin merkitty kohdeyhtiön taseeseen. Kirjattujen käypien arvojen yhteismäärää verrataan hankintamenon määrään ja mahdollinen erotus kirjataan liikearvoksi.

Vaikka IFRS 3 -standardi koskee hankintahetken jälkeistä aikaa, sen vaikutukset ulottuvat koko yritystostoprosessiin. Esimerkkeinä voidaan mainita yritystostojen aikaisempaa tarkemmat perustelut, aineettomien hyödykkeiden yksilöintityö due diligence -tarkastuksessa ja kauppahinnan huolellisempi määrittely. Standardin vaikutukset eivät ole pelkästään kirjanpitolähtöisiä, vaan edellyttävät usein ostajaosapuolen toimintatapojen muutosta.

Tutkielman empiriaosuudessa tutkitaan yritystostoa, jossa suomalaisen pörssiyhtiön tytäryhtiö osti elokuussa 2005 yhdysvaltalaisen yhtiön kauppahinnan ollessa 14 miljoonaa euroa. Tässä yritystostossa IFRS 3 -standardin vaikutukset olivat nähtävissä selvästi ostoprosessin eri vaiheissa. Erityisen merkityksellistä oli standardin vaikutus ostoja seuraavien vuosien tulokseen ja tämän heijastuminen ostokohteiden valintaan sekä ostohinnan ja liikearvon määrittelyyn.

Asiasanat	Laskentatoimi, yrityskaupat, yritystostoprosessi, IFRS
Muita tietoja	